

Enigma

Marin Sorescu

Domnule, am auzit în tinerețe o ghicitoare
Si i-am uitat raspunsul.,,Tenghelita,
Menghelita,
De carcee,
Tombolita.
Ghici, ce e?"
De vreo patruzeci de ani mă tot chinui
S-o dezleg,
Sau să-mi aduc aminte raspunsul.
M-am dus în satuul în care-am auzit-o,
Am întrebat din om în om:
Nimeni nu stia,O ghicitoare care-a disparut.

Maica Mare, Maria Radulescu Falcoianu
Numita maica Rica, din comuna Redea, Romanati,
I-a spus în 1919 lui neica Ionescu,
Din Redea, ghicitoarea asta.
Când si-a dat el seama c-a uitat raspunsul,
Maica Rica murise.
Si de-atunci il tot chinuie.
Daca ar fi ca în povesti, ar fi trebuit să i se taie
Capul. ca nu poate dezlega enigma.
Dar nici ghicitoarea nu se mai poate dezlega singura
Si se foloseste de el, ca să-si aduca aminte
Raspunsul. Toate au avut un sens pe vremuri,
Si au disparut, fie sensul, fie cuvintele acestui sens.,,Tenghelita,
Menghelita,
De carcee
Tombolita.
Ghici ce e?"

Nu cred c-o să ghicesc pana mor,
Spune batranul, si la coltul ochilor i se
Increteste un zambet al ochilor, subtire.
Da, uite ti-o spun si eu dumitale.
Vezi dumneata ca si zicerile astea
Sunt ca niste fantani, care, daca nu mai sunt sleite,
Se infunda, cad ghizdurile si creste rogoz si
Ardelul broastei din ele.

Am văzut odata niste oameni
Se uitau la o fantana, care se cam invecchise.
Cumpana se cam usurase.

Unul a zis:

- De coinace trebuie să mai punem

Un fier de plug,

Să atarne bine.

Să se cumpenească bine, așa.

Fierul vechi de plug

Atarnând de cumpene,

Arând prin aer de câte ori

Se afundă galeata

Și iarăși coborând cu brazda lui de cer...

Dacă mă-ntrebi unde s-au dus, toate, cum de-au dispărut

Nu știu ce să-ți răspund.

Ca „Tenghelita, menghelita” aceea.

Ghici ce e?